

Bài 22

KỸ THUẬT GỘI TÓC TẠI GIƯỜNG

MỤC TIÊU

1. Kể các mục đích của việc gội tóc tại giường.
2. Nêu các bước của quy trình kỹ thuật gội tóc tại giường.
3. Nêu các yêu cầu của kỹ thuật gội tóc tại giường cho người bệnh.

1. MỤC ĐÍCH

- Làm sạch tóc và da đầu.
- Kích thích những hạch dưới da đầu hoạt động.
- Ngừa các bệnh về tóc và da đầu.
- Giúp người bệnh dễ chịu và thoải mái.

2. CHỈ ĐỊNH – CHỐNG CHỈ ĐỊNH

2.1. Chỉ định

- Người bệnh không tự gội đầu được: hôn mê, gãy xương, chấn thương cột sống...
- Tai nạn bất ngờ: đầu người bệnh bị dính bùn máu.

2.2. Chống chỉ định

- Người bệnh trong tình trạng nặng.
- Người bệnh sốt cao.

3. NHẬN ĐỊNH NGƯỜI BỆNH

- Tình trạng tri giác: tỉnh, lơ mơ, hôn mê...
- Tình trạng tóc và da đầu: gẻ, chốc, vết thương da đầu, tóc ngắn hay dài...
- Tình trạng thân nhiệt: sốt? hạ thân nhiệt? tình trạng nặng?...

4. CHUẨN BỊ NGƯỜI BỆNH

Giải thích cho người bệnh hoặc người nhà người bệnh biết việc mình sắp làm để họ yên tâm.

5. CHUẨN BỊ DỤNG CỤ

- Thau nước – xô nước ấm
- Ca mức nước
- Xà bông gội đầu
- Ly nước cốt chanh (nếu cần)
- Khăn bông nhỏ che trán, rửa mặt
- Khăn bông lau tóc, khăn bông to để phơi tóc
- Máng gội : máng hình chữ U, máng cao su có dây cột hay khay lớn
- Bao gối bằng cao su (nếu có)
- Hai viên gòn đen, kim băng
- Thùng đựng nước bẩn
- Lược chải tóc
- Túi đựng đồ bẩn
- Máy sấy tóc (nếu có)

6. DỌN DẸP DỤNG CỤ

- Rửa sạch tất cả các dụng cụ, lau khô và trả về chỗ cũ
- Lau rửa tấm cao su, phơi nơi mát

7. GHI VÀO HỒ SƠ

- Ngày giờ thực hiện phương sách.
- Những sự quan sát tình trạng tóc và da đầu người bệnh.
- Phản ứng của người bệnh (nếu có).
- Tên người điều dưỡng thực hiện.

8. NHỮNG ĐIỂM CẦN LƯU Ý

- Tránh cho người bệnh bị nhiễm lạnh.
- Tránh xà bông văng vào mắt và tai của người bệnh.
- Trường hợp đầu người bệnh có vết thương nên đắp vải thưa có chất nhờn (gạc vaselin) lên rồi gội trước khi chăm sóc vết thương.
- Hạn chế lắc lư đầu trong khi gội, giúp người bệnh thoải mái, tiện nghi và an toàn khi nằm gội.
- Nếu vải trải giường hoặc quần áo người bệnh bị ướt phải thay ngay sau khi gội xong.

BẢNG KIỂM LƯỢNG GIÁ KỸ NĂNG SOẠN DỤNG CỤ GỘI TÓC TẠI GIƯỜNG

Stt	Nội dung	Thang điểm		
		0	1	2
1	Rửa tay nội khoa			
2	Lấy khay sạch, soạn các dụng cụ trong khay			
3	Thau nước ấm - ca múc nước			
4	Khăn bông nhỏ che trán			
5	Khăn bông lớn lau khô tóc			
6	Ly đựng xà phòng nước			
7	Ly đựng nước cốt chanh (nếu cần)			
8	Viên gòn đen (không thấm nước)			
9	Lược chải tóc			
10	Kim tây			
11	Máy sấy tóc (nếu có)			
12	Áo gối cao su (nếu có)			
13	Soạn các dụng cụ ngoài khay: + Máng gội tóc: máng, chữ U, máng dây rút + Xô đựng nước chảy ra, giấy lót + Túi giấy			
Tổng cộng				
Tổng số điểm đạt được				

Hình 22.1. Dụng cụ gội tóc tại giường

BẢNG KIỂM LƯỢNG GIÁ KỸ NĂNG GỘI TÓC TẠI GIƯỜNG

Stt	Nội dung	Thang điểm		
		0	1	2
1	Kiểm tra dụng cụ đầy đủ			
2	Báo giải thích người bệnh biết			
3	Đóng cửa tránh gió lùa, tắt quạt			
4	Cho người bệnh nằm chéo trên giường, đầu sát cạnh giường, đắp vải phủ cho người bệnh (nếu cần)			
5	Mang áo gối cao su vào gối			
6	Đặt gối giúp người bệnh tiện nghi (ở dưới vai hoặc đầu giường)			
7	Đặt xô để hứng nước chảy ra (lót giấy nếu để dưới đất)			
8	Choàng khăn qua cổ người bệnh (khăn xếp rẻ quạt)			
9	Đặt máng dưới đầu người bệnh			
10	Chải suôn tóc			
11	Che trán bằng khăn nhỏ			
12	Nhét bông không thấm nước vào 2 lỗ tai			
13	Làm ướt tóc với nước xong cho xà bông vào tóc			
14	Chà sát khắp đầu và tóc bằng những đầu ngón tay			
15	Dội nước lên tóc, xả lại nhiều lần cho tóc thật sạch			
16	Cho nước chanh lên tóc rồi xả nước lại cho sạch (nếu cần)			
17	Lấy gòn che ở tai ra			
18	Lấy khăn che trán, lau trán và tai			
19	Tháo máng, kéo khăn bao tóc			
20	Cho người bệnh nằm trên gối hoặc ngồi thoải mái			
21	Làm khô và chải suôn tóc			
22	Sửa lại giường bệnh và sắp xếp gọn gàng vùng phụ cận			
23	Thu dọn dụng cụ đem về phòng làm việc			
24	Ghi hồ sơ			
Tổng cộng				
Tổng số điểm đạt được				